

W czasie II wojny światowej podczas okupacji hitlerowskiej Polacy przeciwstawiali się wrogowi nie tylko z bronią w ręku. Na ulicach, podwórkach, w tramwajach i pociągach większych i mniejszych miast królowały patriotyczne, żartobliwe i satyryczne piosenki naśladujące samorodne utwory wykonywane przez miejscowe orkiestry oraz podwórkowo - ulicznych śpiewaków i grajków. Był to ryzykowny ale skuteczny sposób na przetrwanie trudnych chwil zwątpienia, ale te działania budowały poczucie narodowej dumy i wspólnoty. Dowcipne treści zawarte w tekstach piosenek podnosiły zdesperowaną ludność na duchu a tym samym podważały niemiecką pewność siebie i poczucie wyższości. Im większy ucisk i terror, tym dosadniejsza i nieprzebierająca w środkach satyra.

Uliczne piosenki i zwykli ludzie stali się bohaterami pierwszego powojennego filmu polskiego pt. Zakazane piosenki, w reżyserii Leonarda Buczkowskiego, którego uroczysta premiera miała miejsce 8 stycznia 1947 roku w nowo otwartym warszawskim kinie Paladium. Bardzo szybko zdobył ogromną popularność, a odtwórców pierwszoplanowych ról - Jerzego Duszyńskiego i Danutę Szaflarską - uczynił najsławniejszą parą aktorską lat czterdziestych.

Niezapomniane zakazane piosenki stały się inspiracją do przygotowania programu pod tym samym tytułem, w stałym cyklu Książki to okręty myśli..., który został zaprezentowany w Domu Dziennego Pobytu Życzliwa Przystań dnia 2 października 2019 roku. W programie oprócz krótkiej prezentacji poświęconej historii piosenki zakazanej wyświetlone zostały także fragmenty filmu. Uczestnicy spotkania przyłączyli się do wspólnego śpiewania przygotowanych tekstów piosenek. W tym niecodziennym repertuarze znalazły się oczywiście piosenki zakazane takie jak: Piosenka w tramwaju, Czerwone jabłuszko, Gdy w noc wrześnieową, Siekiera motyka..., Teraz jest wojna, Hej tam pod Krakowem, Warszawo ma!, Dnia pierwszego września.

ZAKAZANE PIOSENKI

